

Dichtbij en samen zijn twee nieuwe hoofdthema's voor de samenleving. Pleeggezinnen geven aan die thema's al jaar en dag invulling. Wij weten ook dat zij graag andere pleeggezinnen ontmoeten. Op veel plekken in het land delen zij ervaringen en geven zij elkaar steun. Morele, maar ook vaak heel praktische steun. Als vereniging voor pleeggezinnen willen we pleeggezinnen helpen deze ontmoeting mogelijk te maken. Met ideeën, met informatie en waar nodig ook meteen organisatorisch duwtje in de rug. Want wij geloven dat pleeggezinnen samen oplossingen kunnen vinden en dat zij daarnaast gemeenten kunnen helpen bij hun nieuwe taak. Daar krijgen we betere pleegzorg van, beter voor de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd.

'Samen staan we sterker'

Een internationale verkenning van pleegouderverenigingen

*door Bep van Sloten
(30 jaar NVP-lid en internationaal pleegzorg adviseur)*

De NVP is na bijna 65 jaar in een fase van transformatie beland. Daarbij rijst ook de vraag, evenals bij vele wandel-, sport- en andere verenigingen, of een vereniging nog wel van deze tijd is. Op de internationale pleegzorgconferentie in december vorig jaar werd mij gevraagd iets te vertellen over het opzetten van een pleegoudervereniging. Tenslotte zeggen de internationale Richtlijnen voor de Alternatieve vormen van zorg in artikel 122 dat het zou moeten worden aangemoedigd om pleegouderverenigingen op te richten voor onderlinge ondersteuning en om bij te dragen aan de ontwikkeling van de praktijk en het beleid. Mijn gedachten en ontdekkingen over de opzet van verenigingen wereldwijd levert mogelijk nieuwe inzichten op voor deze vernieuwende fase waarin de NVP zich bevindt. ►

Overall ter wereld zijn pleegouders, net als bij ons, bijeengekomen om verenigingen op te richten. Verenigingen voor pleeggezinnen om kennis en ervaringen uit te wisselen. Dat is echt anders dan door maatschappelijk werkers georganiseerde trainingen en contactgroepen. Hoe belangrijk die ook zijn. In door pleegouders opgerichte verenigingen zijn pleegouders degene die de dienst uitmaken, samen en zonder dat er sprake is van gezagsverhoudingen rond geplaatste kinderen. Je kunt praten zonder dat het effect heeft op je "dossier". Uit die gesprekken ontdekken pleegouders ook de gaten in het systeem, de fouten in wet- en regelgeving en de problemen met voorzieningen en jeugdbeschermers. Dit leidt tot lobby en in veel gevallen tot succesvolle verbetering van de zorg aan kinderen. Alle pleegouder-organisaties organiseren activiteiten, groepen en pleeggezinnendagen. Een aantal voorbeelden. In elk land is de vereniging echter wel anders georganiseerd.

Enkele voorbeelden:

- Het Verenigd Koninkrijk: hier is Fostering Network actief, een organisatie waar zowel pleegouders als maatschappelijk werkers en pleegzorgvoorzieningen (gemeentelijke en particuliere) lid van kunnen worden. Via een verdeelsleutel hebben zij allen zeggenschap.
- In de Verenigde Staten kunnen voorzieningen wel lid worden van de NFPA, maar hebben alleen pleegouders en vertegenwoordigers van plaatselijke en regionale pleegouderorganisaties stemrecht.
- Sommige verenigingen zijn van onderaf opgebouwd en dan is de landelijke vereniging een koepel van vertegenwoordigers van plaatselijke of regionale verenigingen (zoals in Kroatië).

De dienstverlening is ook heel verschillend: sommige organisaties zoals in Engeland en Noorwegen, ontwikkelen materiaal en trainingen voor pleegouders die pleegouder-organisaties, zo nodig met ervaren trainers, kunnen inkopen. Organisaties in Engeland zijn wettelijk verplicht pleegouders bij te laten staan als ze een conflict hebben, of bijvoorbeeld beschuldigd worden van misbruik van hun pleegkind. Bij de pleegoudervereniging kunnen ze pleitbezorging en mediation door getrainde social workers inkopen. Organisaties hebben zo veel belang bij de vereniging die als goed doel te boek staat. De trainingen zijn mede door pleegouders ontwikkeld en met onderzoek ondersteund. Safer Caring, dat nu ook in Nederland is geïntroduceerd, is zo'n programma. ■

Wat weten we uit onderzoek over pleegouder-netwerken?

Er zijn een aantal onderzoeken die aantonen dat pleegouders een grote behoefte hebben aan een sociaal netwerk waar ze ondersteuning kunnen vinden. Zo zouden ze beter kunnen dealen met de kinderen met o.a. gedragsproblematiek en de dagelijkse taken van het pleegouder zijn. Het heeft zelfs een positief effect op het succes van de pleegzorg als pleegouders de mogelijkheid hebben om met anderen te communiceren en emotionele steun krijgen (Orme en Buehler, 2001). Emotionele ondersteuning wordt geassocieerd met gezinswelzijn, beter omgaan met lastige situaties en meer effectiever en meer tevredenheid over het ouderschap. Door bezuinigingsdruk schiet beschikbaarheid van pleegzorgmedewerkers, ondanks goede bedoelingen, wel eens tekort. Als we pleegouders optimaal willen ondersteunen moeten er goede netwerken zijn van sociale steun, blijkt ook uit internationaal onderzoek. Maar ook het empoweren van pleegouders om elkaar te steunen blijkt belangrijk voor goede pleegzorg. (Denby et al, 1999).

Steun bij elkaar

Pleegzorg is een vorm van inzet waarbij klassieke interventies door hulpverleningsprofessionals en zelfs de beste evidence-based programma's niet altijd uitkomst bieden in moeilijke situaties. Pleegouders kunnen elkaar hierbij wel steun bieden. Alleen zij zelf kunnen vertellen hoe je zo iets volhoudt en doet. In een onderzoek uit 2013 geeft dan ook maar liefst 68% van de pleegouders aan meer of sterke behoefte te hebben aan iemand met soortgelijke ervaringen om mee te praten (Wielheesen, 2013). Ze hebben het meest behoefte aan iemand om mee te praten wanneer ze zich zorgen maken en iemand op wie ze kunnen vertrouwen. Ook willen ze graag met iemand kunnen praten die reflectie biedt en advies kan geven gebaseerd op soortgelijke ervaringen. Het hebben van contacten met andere pleeggezinnen blijkt te kunnen bijdragen aan het behoud van pleeggezinnen (Feikens, Mensinga en Strijker, 2007). ■

Best practice

Netwerken van pleegouders (aflevering 1)

In onze ogen kan een netwerk, of dat nou van pleegouders is of van andere mensen met een gezamenlijke interesse, pas echt succesvol zijn als het gedragen wordt door die mensen zelf. Vaak horen we dat de pleegouders geen tijd (meer) hebben voor dergelijke initiatieven of nevenactiviteiten. Toch zien we gelukkig in het land heel mooie initiatieven ontstaan die worden opgezet door pleegouders. Die willen we graag met u delen in ons katern. Het eerste initiatief dat we graag onder uw aandacht willen brengen is kledingmagazijn 'Je mag er zijn'. Hier vallen meerdere kledingmagazijnen onder en de nieuwste telg is Poeldijk:

Kledingmagazijn Poeldijk, met huiskamersfeer

De NVP was laatst in Poeldijk op bezoek bij pleegmoeders Berna en Marleen. Het is bijzonder inspirerend om te zien hoe zij daar op eigen houtje een prachtig kledingmagazijn voor pleegouders hebben opgezet vanuit een gedeelde passie: het allerbeste voor pleegkinderen. De dames kennen elkaar via de pleegzorg: Marleen heeft een tweeling in huis die eerst in de crisisopvang waren geplaatst bij Berna. Ze gingen allebei wel eens voor spullen naar het Kledingmagazijn in Werkendam en vonden dit wel erg ver reizen. Ze besloten dat er ook een Kledingmagazijn in Zuid-Holland moest komen en gingen daarvoor keihard aan de slag, samen met pleegmoeder Simone. Contact met Gonny, de initiatiefneemster van 'Je mag er zijn', en Stichting Kinderpostzegels, de financier van de reeds bestaande magazijnen, maakte dat ze de plannen in korte tijd konden verwezenlijken. Een locatie was ook snel gevonden en aan spullen komen bleek met het netwerk van deze dames allerminst een probleem. Een enorme hoeveelheid aan kleertjes (in alle maten!), schoenen, fietsen, speelgoed en andere spullen zijn te vinden in de loods. Hier kunnen echt heel veel kinderen en gezinnen blij mee gemaakt worden! Daarnaast is de loods, hoewel die term anders doet vermoeden, ook nog eens een erg gezellige plek. De pleegmoeders hebben er echt een huiskamersfeer weten te creëren.

Kledingmagazijn als ontmoetingsplek

Vanwege diezelfde huiskamersfeer komen bezoekers niet alleen voor de spullen, maar krijgt het magazijn ook een functie als ontmoetingsplek. De initiatiefnemers herkennen, in de korte tijd dat ze open zijn (maart 2015), de enorme behoefte die er is aan uitwisseling en het delen van verhalen. Om die reden hebben ze iedere eerste woensdag van de maand een koffieochtend. Die is bedoeld om met andere pleegouders bij te kletsen en tips uit te wisselen. Omdat het magazijn dan ook open is en er kinderen aanwezig zijn verlopen deze momenten behoorlijk dynamisch. Om die reden gaat het magazijn, in overleg met de NVP, nu ook starten met een 'PleegPraat-avond'. Deze avonden zijn in het leven geroepen voor en door pleegouders om kennis en ervaringen uit te wisselen. De NVP stimuleert deze initiatieven omdat we weten welke voordelen het pleegouders biedt: herkenning en erkenning, begrip en aandacht, nieuwe inzichten en oplossingen opdoen, reflecteren op je eigen handelen en het verkrijgen van nieuwe perspectieven op situaties en problemen.

Woont u in de omgeving van Poeldijk? Gaat u zeker eens een kijkje nemen in dit prachtige magazijn. En noteert u 16 september in uw agenda, want dan start de eerste 'PleegPraat-avond' om 20.00 uur.

Meer informatie: twestland.jemagerzijn.nl

In de volgende best practice:
het netwerk van pleeggrootouders Kompaan en de Bocht.

Bent u benieuwd naar Europese voorbeelden die aanduiden waarom het bundelen van de krachten van pleegouders van belang is voor de kwaliteit van pleegzorg, de noodzaak van ondersteuning door een staf en de lessen die Nederland kan trekken op basis van internationale vergelijkingen? Lees dit artikel dan verder op onze website via: bit.do/katern

Bent u benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek dat de NVP heeft gedaan onder pleegouders, waarin onderzocht is wat het belang is van het contact met andere pleeggezinnen? Lees de uitkomsten van dit onderzoek dan verder op onze website via: bit.do/katern

Neemt u zelf deel aan een netwerk van pleegouders en wilt u dat graag met ons delen? Neem dan contact op met Robin Koning, communicatiemedewerker van de NVP (rkoning@denvp.nl). Misschien staat uw netwerk binnenkort als 'best practice' in dit katern!

Word lid van de NVP!

Samen sterk voor goede pleegzorg.

Verbinding, belangenbehartiging en kennis. Dát is waar de NVP zich hard voor maakt. Dit alles om de kwaliteit van pleegzorg in Nederland te verbeteren. De weerbaarheid van pleegouders vergroten we door hen in de gelegenheid te stellen hun eigen situatie te onderzoeken en te beoordelen, hun eigen positie te formuleren en actie te ondernemen. De NVP heeft veel ambitieuze plannen klaarstaan om dit te bewerkstelligen en op de achtergrond zijn we hier al druk mee bezig. Uw steun betekent veel voor ons, maar ook voor u als pleegouders. Als lid kunt u samen met de NVP werken aan betere pleegzorg. U wordt uitgenodigd voor ontmoetingsdagen en bijeenkomsten, zodat we uw mening over pleegzorg kunnen horen. Tevens staan we voor u klaar met telefonisch advies of persoonlijke begeleiding. Samen kunnen we de kwaliteit van pleegzorg verbeteren!

Kijk op de website van de NVP voor meer informatie en aanmelding.

Uitnodiging kick-off meeting netwerken van pleegouders

Op donderdag 3 september a.s. houdt de NVP een kick-off meeting 'netwerken van pleegouders'. Tijdens deze bijeenkomst zullen we met pleegouders (al dan niet zelf lid van een netwerk of pleegouderraad) en experts op het gebied van netwerken gezamenlijk het thema 'netwerken van pleegouders' verkennen. Waarbij we de nut en noodzaak van netwerken zullen behandelen, het opstarten van een pleegouder-netwerk onderzoeken en tot slot een eerste aanzet geven om vanuit die ideeën te komen tot een algemeen kader waaraan netwerken van pleegouders zouden moeten voldoen.

Locatie: in de omgeving van Utrecht (n.t.b.)

Tijdstip: 19 – 22 uur

Wilt u meedenken over dit thema?

Meldt u zich dan aan voor deze kick-off meeting door een e-mail te sturen aan Maartje Gardeniers, projectleider van de NVP (mgardeniers@denvp.nl).

Wij hopen u daar te ontmoeten!

Volg de NVP op Facebook

en blijf op de hoogte wat de NVP doet. Deel berichten die belangrijk zijn voor de pleegzorg en geef uw mening of stel een vraag op onze Facebook pagina. Voor een goede belangenbehartiging heeft de NVP uw input van ervaringen en verhalen nodig!

 facebook.com/pleeggezinnen

Volg de NVP op Twitter

zodat u ook automatisch op de hoogte blijft van alle activiteiten van de NVP en informatie over de pleegzorg. Graag nodigen we u uit om actief mee te doen via Twitter.

 twitter.com/de_NVP

